

Proces Boloński

Proces Boloński został zapoczątkowany podpisaniem 19 czerwca 1999 r. przez ministrów edukacji 29 krajów europejskich Deklaracji Bolońskiej, której celem było stworzenie do 2010 r. Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego. Realizacja tej idei opierała się na:

- przyjęciu systemu kształcenia opartego na dwóch/trzech poziomach kształcenia,
- wprowadzeniu systemu przejrzystych i porównywalnych stopni (dyplomów),
- stosowaniu systemu punktów zaliczeniowych ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System),
- promocji mobilności studentów, nauczycieli akademickich, personelu administracyjnego,
- promocji współpracy europejskiej w zakresie zwiększenia poziomu jakości szkolnictwa wyższego oraz opracowywaniu kryteriów i metod oceny jakości kształcenia;
- promocji europejskiego wymiaru szkolnictwa wyższego, szczególnie w zakresie rozwoju zawodowego, mobilności oraz zintegrowanych programów nauczania, szkolenia i badań.

Stan realizacji procesu jest omawiany na odbywających się co dwa lata konferencjach ministrów ds. szkolnictwa wyższego, które kończą się komunikatem podsumowującym dotychczasowe osiągnięcia oraz określającym działania na kolejne lata. Na spotkaniach tych przyjmowane są też nowe kraje, które chcą podpisać Deklarację Bolońską – obecnie w Procesie Bolońskim uczestniczy 47 krajów europejskich. Dotychczas odbyły się następujące Konferencje Ministrów Edukacji krajów sygnatariuszy Deklaracji Bolońskiej: w Pradze w 2001 r., w Berlinie w 2003 r., w Bergen w 2005 r., w Londynie w 2007 r., w Leuven/ Louvain-la-Neuve w 2009 r., w Budapeszcie i Wiedniu w 2010 r. (konferencja rocznicowa), w Bukareszcie w 2012 r.

W Komunikatach, będących efektem ministerialnych konferencji, zwracano uwagę m. in. na:

- kwestię kształcenia ustawicznego, uczenia się przez całe życie związanego z budowaniem społeczeństwa opartego na wiedzy,

- wymiar społeczny Procesu Bolońskiego, tj. zapewnienie dostępności do studiów szczególnie studentom z grup o niższym statusie społecznym,
- zatrudnialność i współpracę uczelni z rynkiem pracy,
- umiędzynarodowienie studiów,
- monitorowanie narzędzi służących do klasyfikowania i porównywania instytucji szkolnictwa wyższego w Europie (klasyfikacje i rankingi szkół wyższych w Europie).

Podczas konferencji, która odbyła się w dniach 19-20 maja 2005 r. w Bergen, ministrowie przyjęli dwa dokumenty, będące podstawą do kształtowania krajowych systemów szkolnictwa wyższego, tj. dotyczące standardów i wskazówek związanych z zapewnieniem jakości kształcenia oraz ramowej struktury kwalifikacji i umiejętności absolwentów w ramach Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego.

Komunikat ostatniej konferencji, która odbyła się w Bukareszcie w dniach 26-27 kwietnia 2012 r., określa priorytety we wdrażaniu Procesu Bolońskiego na najbliższe trzy lata. Są to: zapewnienie wysokiej jakości szkolnictwa wyższego, zwiększenie zatrudnialności absolwentów, poprawa skali oraz jakości w zakresie mobilności.

Polska włączyła się w proces wdrażania postanowień Deklaracji Bolońskiej (znowelizowana Ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym* uwzględnia zalecenia Procesu Bolońskiego), podejmując działania zmierzające do umiędzynarodowienia studiów poprzez m. in. powszechne stosowanie Suplementu do Dyplomu, trójstopniowy system studiów i system punktów kredytowych ECTS, promocję mobilności (w ramach np. programu Sokrates/Erasmus).